

KOMMUNEPLAN FOR OSEN - SAMFUNNSDEL 2015 - 2026

MÅL OG STRATEGIER

Vedtatt i kommunestyret 26.06.15, sak 35/15

Oppdragsnavn: Kommuneplan for Osen – Samfunnsdel 2014

Oppdragsgiver: Osen kommune

Revisjon	00
Dato	30. april 2015
Utarbeidet av	Plankontoret v/Norunn Elise Fossum
Kontrollert av	Arbeidsgruppa

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder

Forord

Planen redegjør for de mål og strategier som kommunestyret ønsker at skal legges til grunn for videre utvikling. Planforslaget er drøftet på folkemøter og med næringsliv og ungdom, og det er en omfattende prosess som ligger til grunn for forslaget.

Osen skal være en levende, aktiv og attraktiv kommune å besøke, bo og arbeide i.

Vi håper at denne planen vil legge et godt grunnlag for en positiv utvikling i Osen i årene som kommer.

Vennlig hilsen

Jørn Nordmeland
Ordfører

Roar Leirset
Rådmann

Innhold

1.	Plansystemet	3
2.	Planprosessen	4
2.1	Medvirkning	4
3.	Om Osen	5
3.	Kommuneplanens Samfunnsdel	6
3.1	Vekst, folkehelse og omsorg	6
3.2	Stedsutvikling	7
3.3	Samarbeidsretning	8
	Vedlegg: Tallmateriale fra statistisk sentralbyrå	9

1. PLANSYSTEMET

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Den skal gi langsiktige mål og retningslinjer for hvilken utvikling man ønsker i kommunen. Eierskap planforståelse hos politikere og administrasjonen er derfor viktig for å få et oversiktlig og forutsigbart plansystem.

Kommuneplanen består av to deler, en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen skal gi føringer for arealdelen. Det innebærer at ønsket samfunnsutvikling skal være styrende for hvordan arealene skal disponeres.

<u>Samfunnsdel</u>	<u>Arealdel</u>
Gir mål og strategier for Samfunnsutviklingen	Juridisk dokument for disponering av areal. Dokumentet består av plankart, bestemmelser og retningslinjer som viser hvilke arealer som kan utnyttes til utbyggingsformål

Kommuneplanens samfunnsdel med overordna mål og strategier danner utgangspunktet for kommunens handlingsprogram og økonomiplan. Handlingsprogrammet beskriver hvilke tiltak som skal iverksettes for å nå målene, økonomiplanen viser bevilgningene som følger tiltakene.

Rammebetingelser for planarbeidet

Nasjonale bestemmelser og retningslinjer gir føringer for hvilke hensyn som skal vektlegges. Eksempler på dette er bl.a. folkehelse, barn og unges interesser, areal- og transportplanlegging, landbruk og matpolitikk. Disse temaene er tatt inn i samfunnsdelen.

2. PLANPROSESSEN

Det ble meldt oppstart til planarbeidet for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel den 2. April 2014 i Fosna-folket og kommunes nettside.

Kommuneplanens samfunnsdel har lagt premisser for utarbeidelsen av arealdelen.

Samfunnsdel er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av følgende representanter:

Jørn Nordmeland, ordfører

Roar Leirset, rådmann

Hanne Skjæggestad, sektorleder for Utvikling og miljø

Sigrid T. Angen, sektorleder for Helse og Omsorg

Kjell Petter Hestmo, sektorleder for Oppvekst og Kultur

Plankontoret ved Norunn E. Fossum har vært prosessleder og utarbeidet plandokumentet.

Kommuneplanens arealdel er utarbeidet administrativt.

2.1 Medvirkning

I arbeidsperioden for både samfunnsdelen og arealdelen har innbyggerne i Osen deltatt med innspill og tanker om *hvorfor bo i Osen? Hva har vi å tilby?*

Det første møtet ble holdt på Vingsandkroa den 13. august 2014 og var spesielt rettet mot unge voksne. Videre ble det holdt folkemøter på Seter den 22. September og osen 23. September 2014. Alle møtene ble startet med at fem lokale innledere kom med sine tanker om Osen. Deretter ble deltakerne delt inn i grupper hvor de besvarte spørsmål om styrker, svakheter, muligheter og trusler for Osens framtid. Det var godt oppmøte og stort engasjement på alle møtene.

For å involvere næringslivet ble kommuneplanarbeidet tatt opp som eget tema på en av kommunens næringslivslunsjer.

Kommunestyret og hovedutvalget for Utvikling og Miljø har deltatt i arbeidet vet at ulike problemstillinger er lagt fram for diskusjon og innspill.

3. OM OSEN

Osen ligger i Sør-Trøndelag og grenser mot Flatanger, Namdalseid, Roan og med kystgrense mot Frøya. Landarealet er på 387,1 km² og sjøareal på 1380 km². Kommunen ligger helt ut mot Norskehavet og Folla, med ei rekke øyer, holmer og skjær i fallgarden ytterst, og fjorder og vikar innover mot fastlandet. I innlandet er det frodige daler, store skogsområder og fjell med fine fiskevann. Lengst nord i kommunen finnes store inngrepsfrie naturområder fra fjord til fjell. Steinsdalselva er en attraktiv laks- og sjøørretførende elv som renner nedover Steinsdalen før den når Osen.

Disse naturgitte forutsetningene gjør Osen attraktiv for tilreisende. Reiselivsnæringen har mange aktive aktører i dag, men det er fortsatt et potensial i å bygge ut dette videre. Spesielt kan det ligge et potensial i å utvide sesongen utover den perioden med mest aktivitet. Det kan for eksempel være tilbud innen vindsport, dykking og klatring.

Næringslivet har tradisjonelt bestått av landbruk og fiske. Dette er fortsatt en viktig og stor del av næringsgrunnlaget for bosettingen i Osen, men i tillegg finner vi også flere fiskeoppdrettsanlegg og industri i form av foredling av trevirke, gjenvinning av plast og uttak av pukke til anlegg på land og offshore.

Det er etablert kundeservicesenter for mobiltelefon og nettbutikk for mobil i kommunen de senere år. Det ligger godt til rette for slike arbeidsplasser i Osen.

Fra gammelt av var sjøveien den viktigste ferdselsåren til Osen, men i 1960 ble den første veiforbindelsen østover bygget og åpnet. I ettertid har det kommet flere veiforbindelser som binder Osen sammen med nabokommunene. For at Osen skal være attraktiv som bosted og for næringslivet, er det viktig at veistandarden er god.

Gode kommunale tjenester er viktig for innbyggerne sin velferd. Opprettholdelse, videreutvikling og lokal forankring av disse er derfor viktig. Det er også viktig at innbyggerne opplever en tilstrekkelig nærhet til tjenestene kommunen tilbyr.

Kommunen har ca. 1000 innbyggere som i hovedsak bor i bygdene ut mot kysten og oppover Steinsdalen. Pr dags dato har Osen en aldrende befolkning. Og ut fra statistikken ser det ut som denne tendensen vil forsterkes i planperioden. Dette kan bety behov for økt rekruttering innen helsevesenet. For å kunne imøtekomme det framtidige behovet, må tjenesteytingen endre fokus fra tilbud om omsorgstjenester til hverdagsrehabilitering. Hvis kommunen greier å skape tilflytting kan befolkningssammensetningen endres. En vellykket rekruttering kan bety flere barn i barnehage og skole.

Det offentlige bidrar og tilrettelegger for aktivitet, men kan ikke erstatt alt det arbeidet som gjøres av frivillige, lag og foreninger. Frivillighetens innsats er helt uvurderlig for at folk skal trives og bo i Osen.

3. KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

3.1 Vekst, folkehelse og omsorg

Kommunen ønsker at unge voksne som har fullført sin utdanning flytter tilbake og bosetter seg i kommunen. Trivsel og gode relasjoner er viktige faktorer for å tiltrekke seg denne gruppen. I tillegg er integrering av nye innbyggere en nøkkel for å beholde de som velger å flytte hit.

Folkehelse handler om muligheten til et godt liv. Det kan bety god helse, følelsen av å være en ressurs, muligheter til å være aktiv, muligheter til å bevege seg fritt eller rett og slett følelsen av å være en del av et fellesskap. Mye av dette kan enkeltmenneskene bidra med selv, men i tillegg må det offentlige bidra med en helhetlig planlegging og tilrettelegging av for eksempel boligområder, infrastruktur, og dagtilbud slik at alle har reelle valg.

Omsorg er viktig for trygghet. Omsorgen kan komme fra familie, naboer, kjente eller fra pleie- og helsepersonell. For et samfunn er det viktig med et godt samspill mellom disse gruppene slik at flest mulig får sjansen til å ta vare på sitt eget liv.

Overordna mål

- Vekst i innbyggertallet
- Få flere unge voksne til å flytte tilbake
- Være et attraktivt sted å flytte til for innvandrere
- Gjøre folk i stand til å ha aktive, selvstendige liv og gi omsorg der det trengs
- Bedring av fysisk og psykisk helse
- Gi barn og unge mestringsfølelse

Strategier

- Ta vare på nye og eksisterende innbyggere, fritidsbeboere og besøkende
- Fortsatt rekruttering av gode fagfolk spesielt innen helsefag og opplæring
- Rekruttere fagpersonell fra egne innbyggere ved å motivere og vise ungdommene hvilket behov kommunen og bedriftene har i framtida
- Rekruttere arbeidskraft fra innflyttere ved å formidle kommunenes og bedriftenes behov
- Bosetning av flyktninger
- Norskopplæring og integrering
- Tilgjengelige boliger – boligpolitisk strategi – Aktiv bruk av tilskuddsordninger
- Skape aktivitet og sosiale møteplasser, informere om det som finnes

3.2 Stedsutvikling

Det er viktig å ta vare på livskraften i bygdene ved å dyrke entusiasmen og de gode relasjonene som finnes. For å gjøre det må det tilrettelegges for bosetting og næringsutvikling.

Osen har noen kvaliteter som bostedskommune som det er viktig og ta vare på og utvikle. Flere bor her, men jobber andre steder. Hvordan folk ønsker å bo, er ofte avhengig av hvilken tilhørighet de har til stedet. De som har vokst opp i kommunen og som velger å bo her i voksen alder, vil ofte bo nært hjemplassen sin. Innflytterne ønsker ofte å bo med god nærhet til arbeidsplass, skole og butikk, samtidig som de har nærhet til sjøen og sjøutsikt. Samfunnsplanlegging og stedsutvikling handler om å tilrettelegge for at de ulike behovene kan imøtekommes.

En positiv stedsutvikling kan kanskje gi ringvirkninger i form av økt tilbakeflytting etter endt utdanning. Det å bygge gode relasjoner mellom ungdommene, hjemstedet og menneskene som bor her er derfor viktig. Når man ser på næringsutvikling er det viktig å gi plass for, og støtte opp om eksisterende bedrifter. I tillegg skal man tilrettelegge for at nye aktører får mulighet til å utvikle ideer og konsepter. Kommunen kan bistå aktørene med rådgiving, tilrettelegging av møteplasser og bruk av midler fra næringsfondene.

Overordna mål

- Vekst i næringslivet
- Livskraftige bygder/attraktive steder
- Stolthet over heimplassen sin: "Kry tå der æ kjæm fra"

Strategier

I løpet av planperioden skal det lages konkrete delstrategier for hvert av de ulike punktene:

- Bidra til videreutvikling innen jordbruk, turisme, fiskeri og havbruksnæring
- Bidra til etablering av servicefunksjoner for jordbruk, turisme, fiskeri og havbruksnæring
- Tilrettelegge for næring som kan generere nye arbeidsplasser
- Bidra til en næringsaktivitet rettet mot fritidsbeboerne
- Tilrettelegging for en foredling av lokale råvarer
- Arbeide for gode kommunikasjons- og veiforbindelser
- Opprettholde sosiale møteplasser i grendene
- Øke kunnskapen om lokalsamfunnet i skole og barnehage
- Bygdatunet som arena for kunnskap om historien, lokalsamfunnet, kulturen og næringa

3.3 Samarbeidsretning

Osen er en liten kommune som samarbeider godt med andre kommuner i regionen og som har mange ulike samarbeidsavtaler pr dags dato. Disse går både i retning enkeltkommuner i Sør-Trøndelag, Fosenregionen og kommuner i nabofylket Nord-Trøndelag.

Overordna mål

- Opprettholdelse, videreutvikling og lokal forankring av tjenestetilbud rettet mot innbyggerne

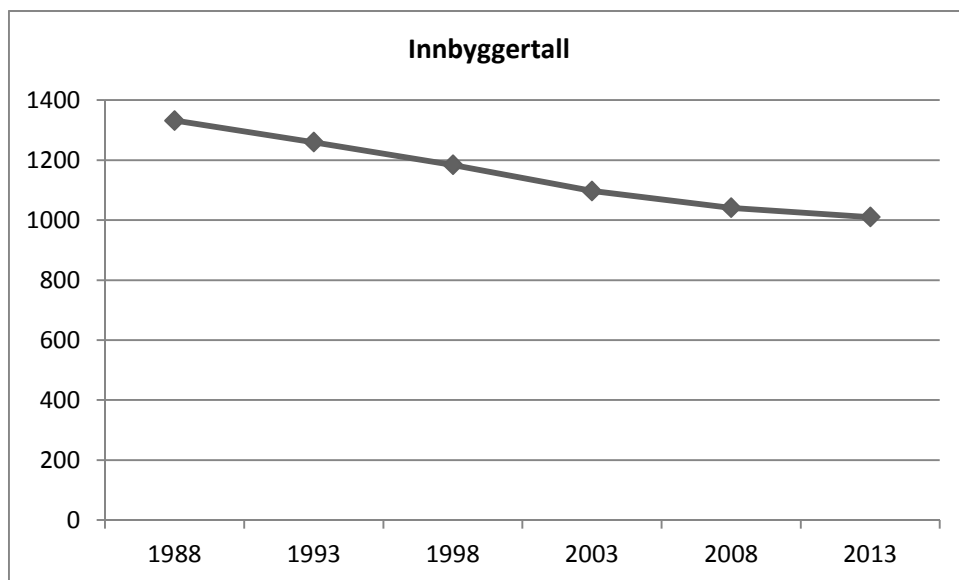
Strategier

- I størst mulig grad tilby basistjenester til innbyggerne lokalt.
- Søke samarbeidsløsninger der strukturendringer krever dette.

VEDLEGG: TALLMATERIALE FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ

Tabellen under viser befolkningsutviklingen de siste 25 årene.

Tabellen under viser befolkningens forventede alderssammensetning for årene 2024, 2034 og 2040.

